

Att dokumentera socialtjänstens insatser för Vuxna. Andra halvåret 2017

Aktualiseringar vuxna. Gävleborgs län. Halvårsrapport.

Per Åsbrink

Bakgrund

Inom FoU Välfärd, Region Gävleborg, bedrivs sedan 2008 arbetet *Att dokumentera insatser för barn och unga* i samarbete med en referensgrupp bestående av representanter för socialtjänsten i länets kommuner. Syftet med arbetet är att systematiskt följa upp aktualiseringar av barn/unga till länets kommuners socialtjänster.

På uppdrag av socialchefer i länet påbörjade FoU Välfärd tillsammans med referensgruppen under 2016 ett arbete att implementera en liknande modell för systematisk uppföljning i länet gällande aktualiseringar av vuxna till socialtjänsten. Gemensamma aktualiseringskoder (sid 3-4) bestämdes i länet, vilka lades in i kommunernas verksamhetssystem. Datat för aktualiseringarna hämtas från kommunernas verksamhetssystem och sammanställs av FoU Välfärd.

Den första inrapporteringen till FoU Välfärd gjordes februari 2018 gällande aktualiseringsdata för vuxna för perioden andra halvåret 2017.

Följande redovisning (halvårsrapport) rör aktualiseringar av vuxna till socialtjänsterna i länets kommuner under andra halvåret 2017 (170701-171231). Data gäller biståndsärenden, ej serviceinsatser.

Aktualiseringskoder, vuxenärenden. Länet

Aktualiseringstyp

Ansökan
Anmälan
Yttrande
Överflyttning
Förfrågan/begäran

Ansökan orsak

Missbruk eller beroende
Våld i nära relationer
Våldsutövare
Hedersrelaterat våld
Behov av stöd, övriga vuxna
Upplysning/utdrag register

Anmälan orsak

Förseelse - LOB
Missbruk eller beroende
Socialt nedbrytande beteende
Våld i nära relationer
Hedersrelaterat våld
Övrigt, övriga vuxna

Aktualisering från

Den enskilde/sökande
Anhörig
Annan privatperson (anonym eller namngiven)
Skola
Vuxenpsykiatri
Övrig hälso- och sjukvård
Socialtjänsten (ex.officio, egen kännedom)
Polisen
Åklagare, domstol
Transportstyrelsen
Kriminalvården
Socialpsykiatri (kommunal)
Äldreomsorg
Bostadsföretag
Ideell organisation
Annan kommun
Övrigt

Begreppsdefinitioner

Gäller ärenden:

-Ärenden som aktualiseras (ansökan, anmälan, yttrande, överflyttning) till socialtjänsten rörande bedömning av vuxnas behov av insatser (råd och stöd, utredning, behandling) inom socialtjänsten.

Aktualiseringstyp:

- "Överflyttning av ärenden", detta gäller ärenden som flyttas över från annan kommun (och inte överlämning inom den egna organisationen).

- "Förfrågan/begäran". Till exempel förfrågan om utdrag ur socialregistret, begäran om handling.

Definitioner: orsak till ansökan/anmälan

- "Missbruk eller beroende". Enligt DSM-III, DSM-III-R, DSM-IV (Nationella riktlinjer, Socialstyrelsen, 2014).

- "Våld i nära relationer". Fysiskt, psykiskt, sexuellt, social utsatthet, materiell/ekonomisk utsatthet (Socialstyrelsen/våld i nära relationer).

- "Våldsutövare". Person som utövar våld i nära relationer.

- "Hedersrelaterat våld". Hedersrelaterat våld och förtryck kännetecknas av att det är kollektivt utövat, dvs. att det kan vara flera förövare, t.ex. i den närmaste familjen, samt att det kan vara sanktionerat eller pådrivet från omgivningen (Socialstyrelsen).

- "Upplysning/utdrag register". Orsak utifrån aktualiseringstyp Förfrågan/begäran/uppllysning.

- "Socialt nedbrytande beteende". Menas en person som avviker från samhällets grundläggande normer. T.ex en ung vuxen i riskzon för missbruk/kriminalitet, prostitution eller vuxna personer med kognitiva svårigheter som ej är aktuella för andra vårdkontakter hos annan huvudman.

Definitioner: aktualisering från

- "Skola". Gäller nog främst gymnasieskolan.

Sammanfattning

Följande rapport från FoU Välfärd omfattar en sammanställning av 3019 aktualiseringar, andra halvåret 2017, av vuxna till tio kommuners socialtjänster i Gävleborgs län. Rapporten omfattar 1975 unika personer, vilket innebär att 35 % av dom vuxna har aktualiserats två gånger eller fler till socialtjänsten under perioden.

Aktualiseringarna utgörs av 72 % anmälningar, 21 % ansökningar, 5 % yttranden och 2 % förfrågan eller begäran från andra myndigheter eller den enskilde.

Medelåldern är 40 år och 18 % är 24 år eller yngre. 69 % är män och 31 % kvinnor.

22 % av aktualiseringarna kommer från den enskilde (ansökan eller förfrågan/begäran). Av anmälningarna kommer 11 % från anhöriga, 9 % från privatpersoner och 30 % från polisen. Den vanligaste orsaken (74 %) till ansökan är om bistånd pga. eget missbruk/beroende. Närmare hälften (48 %) av anmälningarna rör missbruk/beroende och 35 % anmälningar om LOB.

Anmälningar om våld i nära relationer omfattar i 89 % av fallen kvinnor och anmälningar om missbruk/beroende rör i 68 % män.

Den vanligaste orsaken till anmälan från anhöriga och privatpersoner omfattar missbruk/beroende och från polisen anmälningar om LOB.

Mer än hälften (52 %) av anmälningarna om missbruk/beroende och 32 % om våld i nära relationer leder till en social utredning.

Antal aktualiseringar vuxna, andra halvåret 2017

	Antal aktualiseringar Vuxna	Fördelning i länet, %
Sandviken	215	7
Gävle	919	30
Söderhamn	446	15
Bollnäs	249	8
Ovanåker	92	3
Ljusdal	284	9
Hudiksvall	442	15
Hofors	81	3
Ockelbo	184	6
Nordanstig	107	4
Total	3019	100

	Unika eller dublett		Total
	Unika vuxen	Dublett vuxen	
Sandviken	173	42	215
	80 %	20 %	100 %
Gävle	623	296	919
	68 %	32 %	100 %
Söderhamn	208	238	446
	47 %	53 %	100 %
Bollnäs	176	73	249
	71 %	29 %	100 %
Ovanåker	57	35	92
	62 %	38 %	100 %
Ljusdal	185	99	284
	65 %	35 %	100 %
Hudiksvall	249	193	442
	56 %	44 %	100 %
Hofors	57	24	81
	70 %	30 %	100 %
Ockelbo	184	0	184
	100 %	0 %	100 %
Nordanstig	63	44	107
	59 %	41 %	100 %
Total	1975	1044	3019
	65 %	35 %	100 %

Typ av aktualisering

	Aktualiseringstyp					Total
	Ansökan	Anmälan	Yttrande	Överflyttning	Förfrågan/ begäran	
Sandviken	50	147	18	0	0	215
	23 %	68 %	8 %	0 %	0 %	100 %
Gävle	123	706	48	0	42	919
	13 %	77 %	5 %	0 %	5 %	100 %
Söderhamn	135	301	10	0	0	446
	30 %	67 %	2 %	0 %	0 %	100 %
Bollnäs	64	173	12	0	0	249
	26 %	69 %	5 %	0 %	0 %	100 %
Ovanåker	11	74	7	0	0	92
	12 %	80 %	8 %	0 %	0 %	100 %
Ljusdal	67	188	29	0	0	284
	24 %	66 %	10 %	0 %	0 %	100 %
Hudiksvall	101	324	17	0	0	442
	23 %	73 %	4 %	0 %	0 %	100 %
Hofors	32	49	0	0	0	81
	40 %	60 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Ockelbo	21	133	3	0	27	184
	11 %	72 %	2 %	0 %	15 %	100 %
Nordanstig	29	71	4	1	2	107
	27 %	66 %	4 %	1 %	2 %	100 %
Total	633	2166	148	1	71	3019
	21 %	72 %	5 %	0 %	2 %	100 %

Ålder, aktualiseringar

Medelålder		
Kommun	Medel	Antal
Sandviken	40,78	215
Gävle	38,87	919
Söderhamn	42,12	446
Bollnäs	36,33	249
Ovanåker	39,53	92
Ljusdal	41,89	284
Hudiksvall	39,55	442
Hofors	41,10	81
Ockelbo	44,49	184
Nordanstig	41,61	107
Total	40,18	3019

	Åldersgrupp		Total
	24 år och yngre	25 år och äldre	
Sandviken	40	175	215
	19 %	81 %	100 %
Gävle	185	734	919
	20 %	80 %	100 %
Söderhamn	46	400	446
	10 %	90 %	100 %
Bollnäs	65	184	249
	26 %	74 %	100 %
Ovanåker	9	83	92
	10 %	90 %	100 %
Ljusdal	50	234	284
	18 %	82 %	100 %
Hudiksvall	83	359	442
	19 %	81 %	100 %
Hofors	10	71	81
	12 %	88 %	100 %
Ockelbo	15	169	184
	8 %	92 %	100 %
Nordanstig	28	79	107
	26 %	74 %	100 %
Total	531	2488	3019
	18 %	82 %	100 %

Kön, aktualiseringar och anmälan

Aktualiseringar totalt			
	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Sandviken	159	56	215
	74 %	26 %	100 %
Gävle	665	254	919
	72 %	28 %	100 %
Söderhamn	302	144	446
	68 %	32 %	100 %
Bollnäs	171	78	249
	69 %	31 %	100 %
Ovanåker	72	20	92
	78 %	22 %	100 %
Ljusdal	196	88	284
	69 %	31 %	100 %
Hudiksvall	278	164	442
	63 %	37 %	100 %
Hofors	52	29	81
	64 %	36 %	100 %
Ockelbo	123	61	184
	67 %	33 %	100 %
Nordanstig	79	28	107
	74 %	26 %	100 %
Total	2097	922	3019
	69 %	31 %	100 %

Aktualiseringar, anmälan			
	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Sandviken	109	38	147
	74 %	26 %	100 %
Gävle	521	185	706
	74 %	26 %	100 %
Söderhamn	203	98	301
	67 %	33 %	100 %
Bollnäs	118	55	173
	68 %	32 %	100 %
Ovanåker	63	11	74
	85 %	15 %	100 %
Ljusdal	133	55	188
	71 %	29 %	100 %
Hudiksvall	207	117	324
	64 %	36 %	100 %
Hofors	33	16	49
	67 %	33 %	100 %
Ockelbo	86	47	133
	65 %	35 %	100 %
Nordanstig	52	19	71
	73 %	27 %	100 %
Total	1525	641	2166
	70 %	30 %	100 %

Aktualiserat av vem? Länet

	Antal	Procent
Den enskilde/sökande	652	22
Anhörig	335	11
Annan privatperson (anonym/angiven)	265	9
Skola	10	0
Vuxenpsykiatri	67	2
Övrig hälso-och sjukvård	213	7
Socialtjänsten (ex.officio)	124	4
Polisen	908	30
Åklagare, domstol	2	0
Transportstyrelsen	117	4
Kriminalvården	46	2
Socialpsykiatri (kommunal)	22	1
Äldreomsorg	5	0
Bostadsföretag	76	3
Ideell organisation	10	0
Annan kommun	21	1
Övrigt	146	5
Total	3019	100

Vem aktualiserar förfrågan/begäran? Länet

Förfrågan/begäran		
	Antal	Procent
Den enskilde/sökande	18	25
Kriminalvården	20	28
Bostadsföretag	2	3
Annan kommun	5	7
Övrigt	26	37
Total	71	100

Orsak till ansökan och anmälan. Länet

Orsak ansökan	Ansökan
Missbruk eller beroende	467
	74 %
Våld i nära relationer	36
	6 %
Våldsutövare	2
	0 %
Hedersrelaterat våld och förtryck	16
	3 %
Behov av stöd, övriga vuxna	112
	18 %
Total	633
	100 %

Orsak anmälan	Aktualiseringstyp			Total
	Anmälan	Yttrande	Överflyttning	
Förseelse-LOB	749	0	0	749
	35 %	0 %	0 %	32 %
Missbruk eller beroende	1042	0	0	1042
	48 %	0 %	0 %	45 %
Socialt nedbrytande beteende	109	0	0	109
	5 %	0 %	0 %	5 %
Våld i nära relationer	65	0	0	65
	3 %	0 %	0 %	3 %
Hedersrelaterat våld och förtryck	4	0	0	4
	0 %	0 %	0 %	0 %
Övrigt, övriga vuxna	197	148	1	346
	9 %	100 %	100 %	15 %
Total	2166	148	1	2315
	100 %	100 %	100 %	100 %

Orsak ansökan. Kommuner

	Orsak till ansökan						Total
	Missbruk eller beroende	Våld i nära relationer	Våldsutövare	Hedersrelaterat våld och förtryck	Behov av stöd, övriga vuxna	Upplysning /utdrag register	
Sandviken	48	1	0	0	1	0	50
	96 %	2 %	0 %	0 %	2 %	0 %	100 %
Gävle	89	3	0	1	30	13	136
	65 %	2 %	0 %	1 %	22 %	10 %	100 %
Söderhamn	89	9	0	2	35	0	135
	66 %	7 %	0 %	1 %	26 %	0 %	100 %
Bollnäs	48	5	0	3	8	0	64
	75 %	8 %	0 %	5 %	13 %	0 %	100 %
Ovanåker	3	1	0	0	7	0	11
	27 %	9 %	0 %	0 %	64 %	0 %	100 %
Ljusdal	45	12	1	0	9	0	67
	67 %	18 %	1 %	0 %	13 %	0 %	100 %
Hudiksvall	85	4	0	8	4	0	101
	84 %	4 %	0 %	8 %	4 %	0 %	100 %
Hofors	26	0	0	0	6	0	32
	81 %	0 %	0 %	0 %	19 %	0 %	100 %
Ockelbo	10	0	0	2	9	5	26
	38 %	0 %	0 %	8 %	35 %	19 %	100 %
Nordanstig	24	1	1	0	3	0	29
	83 %	3 %	3 %	0 %	10 %	0 %	100 %
Total	467	36	2	16	112	18	651
	72 %	6 %	0 %	2 %	17 %	3 %	100 %

Orsak anmälan. Kommuner

	Orsak till anmälan/på annat sätt						Total
	Förseelse- LOB	Missbruk eller beroende	Socialt nedbrytande beteende	Våld i nära relationer	Heders- relaterat våld och förtryck	Övrigt, vuxna	
Sandviken	63	75	2	5	0	20	165
	38 %	45 %	1 %	3 %	0 %	12 %	100 %
Gävle	333	277	86	9	1	77	783
	43 %	35 %	11 %	1 %	0 %	10 %	100 %
Söderhamn	48	188	4	9	1	61	311
	15 %	60 %	1 %	3 %	0 %	20 %	100 %
Bollnäs	68	82	9	5	2	19	185
	37 %	44 %	5 %	3 %	1 %	10 %	100 %
Ovanåker	10	46	2	5	0	18	81
	12 %	57 %	2 %	6 %	0 %	22 %	100 %
Ljusdal	45	113	3	16	0	40	217
	21 %	52 %	1 %	7 %	0 %	18 %	100 %
Hudiksvall	133	175	0	10	0	23	341
	39 %	51 %	0 %	3 %	0 %	7 %	100 %
Hofors	17	28	0	0	0	4	49
	35 %	57 %	0 %	0 %	0 %	8 %	100 %
Ockelbo	14	16	2	0	0	126	158
	9 %	10 %	1 %	0 %	0 %	80 %	100 %
Nordanstig	18	42	1	6	0	11	78
	23 %	54 %	1 %	8 %	0 %	14 %	100 %
Total	749	1042	109	65	4	399	2368
	32 %	44 %	5 %	3 %	0 %	17 %	100 %

Orsak ansökan efter kön. Länet

Orsak ansökan	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Missbruk eller beroende	327	140	467
	70 %	30 %	100 %
Våld i nära relationer	2	34	36
	6 %	94 %	100 %
Våldsutövare	2	0	2
	100 %	0 %	100 %
Hedersrelaterat våld och förtryck	3	13	16
	19 %	81 %	100 %
Behov av stöd, övriga vuxna	63	49	112
	56 %	44 %	100 %
Upplysning/utdrag register	14	4	18
	78 %	22 %	100 %
Total	411	240	651
	63 %	37 %	100 %

Orsak anmälan efter kön. Länet

Orsak anmälan	Kön		Total
	Man	Kvinna	
Förseelse-LOB	636	113	749
	85 %	15 %	100 %
Missbruk eller beroende	708	334	1042
	68 %	32 %	100 %
Socialt nedbrytande beteende	62	47	109
	57 %	43 %	100 %
Våld i nära relationer	7	58	65
	11 %	89 %	100 %
Hedersrelaterat våld och förtryck	2	2	4
	50 %	50 %	100 %
Övrigt, övriga vuxna	271	128	399
	68 %	32 %	100 %
Total	1686	682	2368
	71 %	29 %	100 %

Orsak anmälan efter vem som aktualiserar. Länet

Aktualiserat av vem	Orsak till anmälan/på annat sätt						Total
	Förseelse LOB	Missbruk eller beroende	Socialt nedbrytande beteende	Våld i nära relationer	Hedersrelaterat våld och förtryck	Övrigt, övriga vuxna	
Anhörig	0	281	22	7	0	25	335
	0 %	84 %	7 %	2 %	0 %	7 %	100 %
Annan privatperson (anonym/angiven)	0	188	33	19	0	24	264
	0 %	71 %	13 %	7 %	0 %	9 %	100 %
Skola	0	6	3	0	1	0	10
	0 %	60 %	30 %	0 %	10 %	0 %	100 %
Vuxenpsykiatri	0	62	4	0	0	1	67
	0 %	93 %	6 %	0 %	0 %	1 %	100 %
Övrig hälso-och sjukvård	0	195	10	2	0	6	213
	0 %	92 %	5 %	1 %	0 %	3 %	100 %
Socialtjänsten (ex.officio)	0	85	13	13	1	11	123
	0 %	69 %	11 %	11 %	1 %	9 %	100 %
Polisen	744	129	8	11	1	17	910
	82 %	14 %	1 %	1 %	0 %	2 %	100 %
Åklagare, domstol	0	0	0	0	0	2	2
	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
Transportstyrelsen	0	0	0	0	0	117	117
	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
Kriminalvården	0	5	0	1	0	40	46
	0 %	11 %	0 %	2 %	0 %	87 %	100 %
Socialpsykiatri (kommunal)	0	17	0	2	1	2	22
	0 %	77 %	0 %	9 %	5 %	9 %	100 %
Äldreomsorg	0	5	0	0	0	0	5
	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Bostadsföretag	0	6	7	1	0	62	76
	0 %	8 %	9 %	1 %	0 %	82 %	100 %
Ideell organisation	0	8	0	2	0	0	10
	0 %	80 %	0 %	20 %	0 %	0 %	100 %
Annan kommun	0	10	3	1	0	7	21
	0 %	48 %	14 %	5 %	0 %	33 %	100 %
Övrigt	0	49	6	6	0	85	146
	0 %	34 %	4 %	4 %	0 %	58 %	100 %
Total	744	1046	109	65	4	399	2367
	31 %	44 %	5 %	3 %	0 %	17 %	100 %

Orsak till ansökan, inleda utredning eller ej. Länet

Orsak till ansökan	Utredning eller ej		Total
	Inleda utredning	Ej inleda utredning	
Missbruk eller beroende	434	33	467
	93 %	7 %	100 %
Våld i nära relationer	31	5	36
	86 %	14 %	100 %
Våldsutövare	1	1	2
	50 %	50 %	100 %
Hedersrelaterat våld och förtryck	14	2	16
	88 %	13 %	100 %
Behov av stöd, övriga vuxna	98	13	111
	88 %	12 %	100 %
Upplysning/utdrag register	0	5	5
	0 %	100 %	100 %
Total	578	59	637
	91 %	9 %	100 %

Orsak till anmälan, inleda utredning eller ej. Länet

Orsak anmälan	Utredning eller ej		Total
	Inleda utredning	Ej inleda utredning	
Missbruk eller beroende	541	495	1036
	52 %	48 %	100 %
Socialt nedbrytande beteende	20	88	108
	19 %	81 %	100 %
Våld i nära relationer	21	44	65
	32 %	68 %	100 %
Hedersrelaterat våld och förtryck	1	3	4
	25 %	75 %	100 %
Övrigt, övriga vuxna	155	213	368
	42 %	58 %	100 %
Total	738	843	1581
	47 %	53 %	100 %

Anmälningar om LOB är bortplockade i ovanstående tabell. Majoriteten av LOB-anmälningarna leder vanligtvis inte till utredning. Andelen inledda utredningar gällande LOB är 17 % i aktuell sammanställning.